

This project is funded by the European Union.

EXPLOSIVE ORDNANCE AND REMNANTS OF WAR DESTRUCTION (PROJECT EXPLODE)

Ministry of Defense
Bosnia and Herzegovina

Empowered lives.
Resilient nations.

osce Organizer for Security and
Co-operation in Europe
Mission to Bosnia and Herzegovina

This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of United Nations Development Programme and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

Ova publikacija je urađena uz pomoć Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Razvojnog programa Ujedinjenih nacija i ni u kom slučaju ne predstavlja stanovišta Evropske unije.

1. ПРОБЛЕМ КОЈИ РЈЕШАВАМО:

У Босни и Херцеговини (БиХ) постоји преко 17.000 тона вишкова муниције, што је објективно велики ризик за настанак неконтролисане експлозије, те стога представља опасност за грађане који живе у близини, као и за војнике који чувају складишта.

Инциденти такве врсте забиљежени су, од 1998. године, у више од једне трећине земаља чланица УН а, и то на подручју свих континената изузев Аустралије и Антарктика. У периоду од десет година инциденти су се редовно дешавали, и то просјечно по три на свака два мјесеца. Неконтролисане експлозије представљају безбједносну пријетњу по локално становништво и угрожавају њихове развојне перспективе.

Босна и Херцеговина је једина земља у региону која није имала неконтролисаних инцидената, премда је ускладиштена муниција стара у просјеку и више од 30 година. Нека од складишта налазе се у близини границе са Хрватском, Србијом и Црном Гором, те би неконтролисана експлозија могла имати и шири, прекогранични или регионални негативан утицај. Опасност повећава и чињеница да су безбједносни стандарди објеката за складиштење на веома ниском нивоу.

2. ШТА МИ РАДИМО?

Пројекат EXPLODE развија и имплементира војне логистичке операције. У том смислу ми подржавамо напоре Министарства одбране Босне и Херцеговине у процесима управљања вишковима муниције и минско експлозивних средстава, те у превенцији неконтролисаних експлозија старе и несигурне муниције, које могу проузроковати хуманитарне кризе.

Пројекат EXPLODE уништава високоризичну муницију и сложене системе наоружања, те подржава Оружане снаге Босне и Херцеговине у смањењу залиха војне муниције на оне количине којима могу управљати. Овим пројектом такође је обухваћено провођење обуке за високорангиране војне службенике и сертификарање стручњака за управљање за управљање животним циклусом муниције.

Пројекат EXPLODE имплементира и грађевинске пројекте с циљем унапређења безбједности и услова у складиштима војног наоружања и муниције.

Пројекат EXPLODE се састоји од три компоненте:

Компонента 1: уништавање муниције и минско експлозивних средстава,

Компонента 2: развој капацитета за контролу наоружања,

Компонента 3: управљање залихама муниције.

Водећа организација у реализацији компоненте 1 и 2 јест Развојни програм Уједињених нација (UNDP) у БиХ, који ће, у сарадњи са Организацијом за безбједност и сарадњу у Европи (ОСЦЕ) Мисија у БиХ, имплементирати и компоненту 3.

Пројекат EXPLODE финансира Европска унија, и то у износу од 3,85 милиона Евра током периода од 28 мјесеци.

Пројекат EXPLODE један је од пројеката у области рјешавања вишкова наоружања, муниције и минско експлозивних средстава, које иначе имплементирају и друге међународне организације (NATO, EUFOR) и неки други билатерални партнери Босне и Херцеговине.

3. ПРЕТХОДНИ РЕЗУЛТАТИ:

Од 2006. године Министарство одбране Босне и Херцеговине уништило је, уз подршку Европске уније и UNDP а, више од 10.500 тона муниције, те 125.000 комада малог оружја и лаког наоружања. У наведеном партнерству, Министарство је успјешно провело пројекат за уништавање високоризичне муниције који укључује уништење свих познатих и пријављених количина касетних бомби, ракета и касетне муниције. У периоду 2010-2012, удвостручени су капацитети и инсталиране високотехнолошке машине за уништавање муниције.

4. ПОЗИВ ЗА АКЦИЈУ:

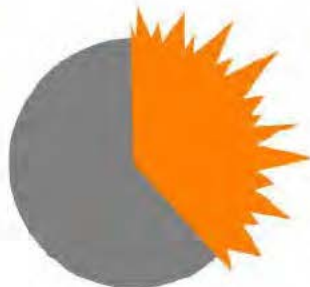
Министарство одбране, UNDP и OSCE позивају на брзо уништавање преосталих залиха нестабилне и опасне муниције уз кориштење нових технологија, као и на примјену Међународних техничких смјерница за муницију и строгих безбједносних стандарда.

Даље унапређење стања складишта оружја и муниције, као и наставак обуке војног особља о физичкој безбједности и управљању складиштима, унаприједиће сигурност и смањити ризике од изненадних експлозија. У оквиру Пројекта EXPLODE, Министарство одбране ће, уз подршку UNDP а и OSCE а, уложити додатне напоре како би се у функцију рјешавања вишкова муниције и минско експлозивних средстава ставили сви расположиви капацитети за уништавање вишка наоружања у Босни и Херцеговини.

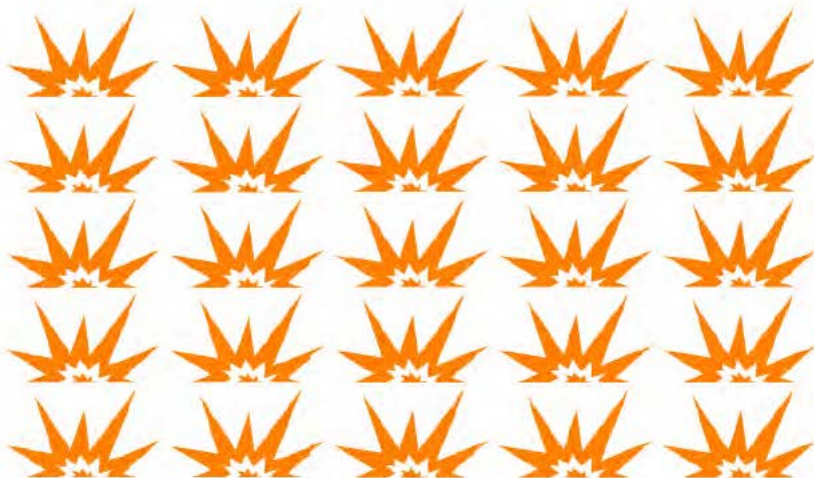
Iznenadne eksplozije se dešavaju i predstavljaju opasnost za građane (koji žive u blizini) i vojnike (koji čuvaju skladišta). Od 1998. godine, incidentni ove vrste su zabilježeni u više od jedne trećine zemalja članica UN a, na području svih kontinenata izuzev Australije i Antarktika.

Accidental explosions occur and pose risks to civilians (living in proximity) and soldiers (guarding the storage sites). Since 1998, incidents of this nature have been reported in more than a third of UN member states and on every continent except Australia and Antarctica.

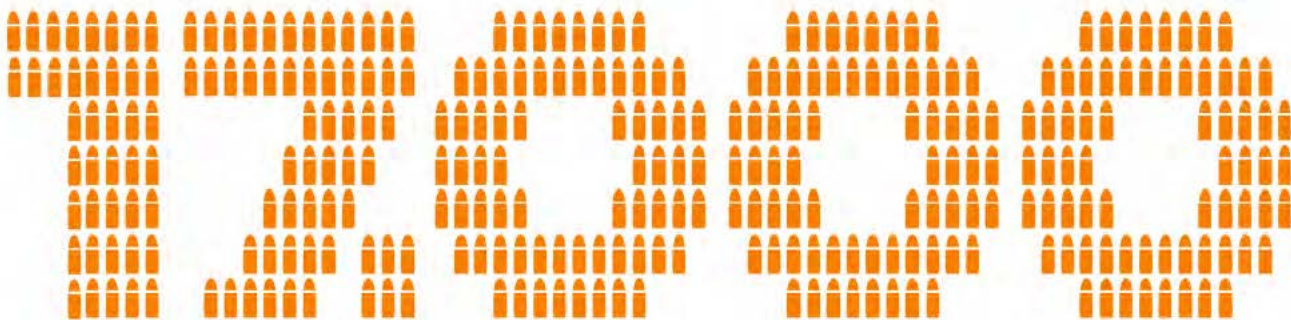

U periodu zadnja tri mjeseca 2011. godine, od augusta do oktobra, osam novih incidenata je prijavljeno, podižući ukupni broj prijavljenih incidenata na 35 u prvih 10 mjeseci 2011. godine. Ovo su alarmantni podaci.

During the three month period from August to October 2011, eight new incidents were recorded, bringing the total number of recorded incidents to 35 for the first 10 months of 2011. These are alarming statistics.

U Bosni i Hercegovni postoji preko 100.000 tona viškova municije koja je hemijski nestabilna, te predstavlja veliki rizik za nastanak nekontrolisane eksplozije. Ova municija predstavlja sigurnosnu opasnost po lokalno stanovništvo i ometa njihove razvojne perspektive.

tona viškova municije koja je hemijski nestabilna, te predstavlja veliki rizik za nastanak nekontrolisane eksplozije. Ova municija predstavlja sigurnosnu opasnost po lokalno stanovništvo i ometa njihove razvojne perspektive.

tons of military ammunition surpluses in BiH. They are chemically unstable and represent a high risk of uncontrolled explosion. These munitions present a safety hazard for the local population and impede their development prospects.

Eksplozije u Srbiji su prouzrokovale više od 10 smrtnih slučajeva i 40 ranjenih osoba, zagađujući pri tome okolna područja; u Albaniji je od 2008. godine smrtno stradalo 30 ljudi u pogonima za rastavljanje municije; u Hrvatskoj su od 1995. godine na lokacijama za uklanjanje municije 23 osobe smrtno stradale i 40 povrijeđeno.

The explosions that occurred in Serbia caused more than 10 deaths and 40 injured while heavily contaminating the surrounding areas; in Albania, 30 people have been killed at ammunition dismantling plants since 2008; in Croatia, more than 23 deaths and 40 injuries have occurred in ammunition disposal sites since 1995.

CLUSTER OF WHEELS

